

การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

Participation of citizens with public policy formulation Case Study of
Subdistrict Administrative Organization in Wang Nam Khiao District,
Nakhon Ratchasima Province

อนุชา พิมายนอก¹
Anucha Phimainok¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 68 คน โดยการเลือกวิธีการสุ่มแบบเจาะจง และประชาชนผู้รับบริการ จำนวน 391 คน จาก 391 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะ 2) แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสถิติ t-test, F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการร่วมรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการร่วมคิด ด้านการร่วมประเมินผลและด้านการร่วมดำเนินการ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹ อาจารย์สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Lecturer of Public Administration Nakhonratchasima College

2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การกำหนดนโยบาย , นโยบายสาธารณะ, การมีส่วนร่วมของประชาชน, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This research is objective were to: 1) study the participation of people in public policy formulation at the local level. 2) compare factors affecting the participation of people in public policy formulation at the local level. The sample groups in this research were 68 executives of the local government organization and 391 people from 391 households, by purposive Sampling. The tools been used were : 1) The questionnaire on the participation of people in the formulation of public policy, 2) Interview form. Data analysis, by examining the data in a three-fold, the distribution of frequency, percentage, mean, standard deviation and statistical test, t-test, F-test, one-way analysis of variance:

The results were as follows:

1. The process for formulating public policy of the local administration organization on Wang Nam Khiao district. Nakhon Ratchasima province. There are steps to follow with a study focus on : 1) Gathering of problems and needs, 2) Analysis of data and causes of problems, 3) Policy formulation, and 4) Policy monitoring.

2. The people participation in public policy formulation at the local level on Wang Nam Khiao district. Nakhon Ratchasima province overall is very level . Which the benefit participation was the highest average, with next Participation, Joint evaluation and joint operations, respectively.

3. The Comparing of factors affecting public participation in public policy formulation at the local level. A case study of the local administration organization on Wang Nam Khiao district, Nakhon Ratchasima province found that :

3.1 The people of different sexes have opinions about public participation and public policy-making at the local level on Wang Nam Khiao district. Nakhon Ratchasima province no different at statistically significant difference at .05 level.

3.2 The people of different ages had opinions about people's participation in public policy formulation at the local level on Wang Nam Khiao district, Nakhon Ratchasima province had a statistically significant difference at .05 level.

3.3 The people with different occupations have opinions about public participation and public policy formulation at the local level on Wang Nam Khiao district. Nakhon Ratchasima province no different at statistically significant difference at .05 level.

3.4 The people with different incomes have opinions about people's participation in public policy formulation at the local level on Wang Nam Khiao district, Nakhon Ratchasima province had a statistically significant difference at .05 level.

3.5 The people with different educational levels have opinions about people's participation in public policy formulation at the local level on Wang Nam Khiao district, Nakhon Ratchasima province no different at statistically significant difference at .05 level.

Keywords: Public Policy Formulation, Public Policy, Public Participation, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ในหมวดที่ 14 การปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา 249 ภายใต้อำนาจมาตรา 1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติ การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ ที่ต้องรับผิดชอบประกอบกัน โดยเฉพาะมาตรา 253 ซึ่งได้ระบุถึงการมีส่วนร่วม และการตรวจสอบโดยประชาชน ไว้ดังนี้ “ในการดำเนินงาน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560) อย่างไรก็ตาม ในการกำหนดนโยบายอันเป็นปฐมภูมิแห่งการเกิดนโยบาย ยังมีบางประเด็นที่ยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอย่างสมบูรณ์ คือ การก่อตัวของนโยบายนั้นอาจเกิดจากฝ่ายการเมือง หรือกลุ่มผลประโยชน์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในท้องถิ่นนั้น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายที่เอื้อต่อพวกพ้อง และไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ นโยบายสาธารณะจึงเกิดการบิดเบือนโดยอ้างความชอบทำมาจาความเสี่ยงและความต้องการของประชาชน จึงทำให้ในหลายท้องถิ่นเกิดปัญหาพิพาทกันระหว่างองค์กรท้องถิ่นกับประชาชน

จากการศึกษาวิจัย (อัญชิรญา จันทรพิฏฐ, 2555) กระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมของสมัชชาสุขภาพ จังหวัดลำพูน พบว่าปัจจัย ที่มีผลต่อกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะประกอบด้วย 10 ปัจจัย คือ ด้านความเข้มแข็งของชุมชน ด้านศักยภาพของประชาชนที่เข้าร่วมเวทีสาธารณะด้านรูปแบบการดำเนินงาน ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานและองค์กรภายนอก ด้านความร่วมมือของประชาชน ด้านลักษณะของชุมชน ด้าน การดำเนินงานแบบบูรณาการในพื้นที่ ด้านความสนใจของผู้บริหารในเรื่องสุขภาพะ ด้านการติดต่อสื่อสารในชุมชน และผู้นำท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และทราบถึงบทบาทการมีส่วนร่วมตามแนวคิดกระบวนการถกแถลง ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ เวทีประชาชน (Public Discussion Forum) และการเสวนาหาทางออก (Deliberative Dialogue) และบทบาทการมีส่วนร่วมตามแนวคิดกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การกำหนดนโยบายในระดับท้องถิ่น ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ที่ระดับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว ซึ่งเป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้น ตามหลักการกระจายอำนาจอำนาจจากส่วนกลาง ที่ยอมตอบสนองตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมีประเด็นที่น่าสนใจที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ต่อการกำหนดนโยบาย อาทิเช่น ปัญหาที่มาจากนโยบายของรัฐ ที่อนุญาตให้สัมปทานป่าไม้

แก่ภาคเอกชน เป็นต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับที่กว้างขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

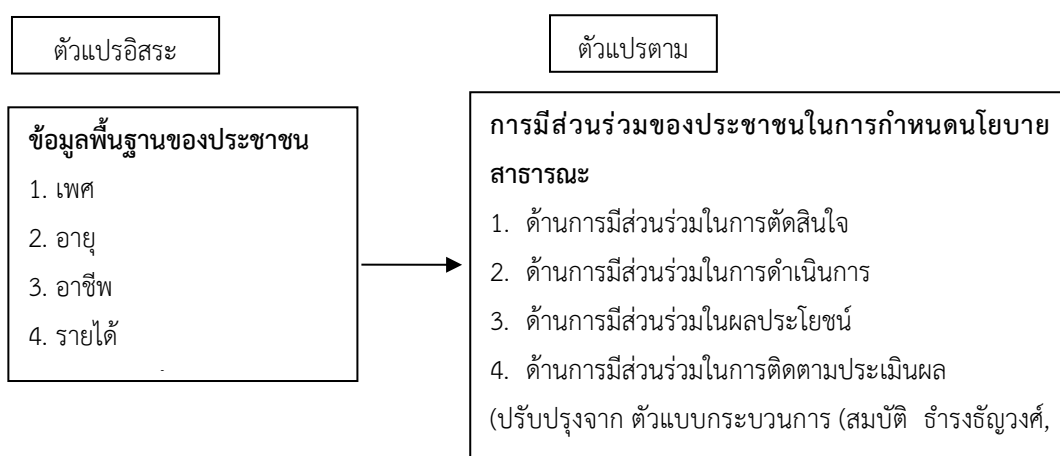
1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ของประชาชนที่ต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอดงหลวง จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล

กรอบแนวคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมของนักวิชาการ บทความ และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น ผู้วิจัยสรุปกรอบแนวคิดและตัวแปรในการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ซึ่งเป็นรูปแบบการวิจัยที่ขยายข้อจำกัดของวิจัย โดยมุ่งเน้นไปถึงการตอบปัญหาการวิจัยได้อย่างสมบูรณ์ มุ่งเน้นองค์รวม เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จึงนำความแตกต่างของสองกระบวนการวิจัยมาสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล) ฝ่ายสภา (ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.)) ใน 5 พื้นที่ ได้แก่ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว 2) องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี 3) องค์การบริหารส่วนตำบลละเือง 4) องค์การบริหารส่วนตำบลอุดมทรัพย์ และ 5) องค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี ในพื้นที่อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 227 ด้วยการใช้การสุ่มแบบเจาะจง (สุ่มกลุ่มตัวอย่าง 30%)

2. จำนวนครัวเรือนจาก 5 พื้นที่ (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2559) ประกอบด้วย 1) องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว 2) องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี 3) องค์การบริหารส่วนตำบลละเือง 4) องค์การบริหารส่วนตำบลอุดมทรัพย์ และ 5) องค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี ในพื้นที่อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 17,200 ครัวเรือน นำมาคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane, อ้างถึงใน อัจฉรวรรณ งามญาณ, 2554) ได้จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 391 ครัวเรือน (ครัวเรือน ละ 1 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย ใช้ระเบียบวิธีแบบผสม (Mixed Method) ซึ่งประกอบไปด้วยวิธีการ ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

1.1 การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการวิจัย และในส่วนของทฤษฎีและแนวคิดในการวิจัย

1.2 การศึกษาจากการเก็บข้อมูลภาคสนาม ซึ่งใช้กระบวนการวิจัยการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสังเกต และการสัมภาษณ์สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น รวมถึงการเข้าร่วมฟังและถอดเทปการประชุมสภาฯ ในส่วนการศึกษาถึงกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น

2. การวิจัยเชิงปริมาณ

2.1 เป็นแบบสอบถามใช้สำหรับสอบถามเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.2 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานโดยใช้แบบสอบถามชนิดแบบตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

สำหรับข้อมูลตอนที่ 2 ใช้เกณฑ์วัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และให้ความหมายของค่าคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด. 2535)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์นำไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) มีค่าเท่ากับ .89

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ ผ่านการวิจัยจากเอกสาร (Documentary Study) โดยศึกษาจากหนังสือ บทความวิชาการ เอกสารรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำนโยบายสาธารณะ

2. การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ โดยการเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) คือด้านการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยและทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากตัวแทนในครัวเรือน จำนวน 391 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

1. สถิติเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการใช้องค์ความรู้เชิงคุณภาพ โดยการพรรณนา และสรุปเป็นความคิดเห็น ด้วยการประเมินแบบแผนความสัมพันธ์ในข้อมูล ด้วยการตรวจสอบเชื่อมโยงแบบสามเส้า โดยจากตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลการวิจัย (Member checks) และการตรวจสอบโดยใช้หลักฐานร่องรอย (audit trail) ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น วาระการประชุมต่าง ๆ (interview transcript) (องอาจ นัยวัฒน์, 2551, หน้า 252, 156) ตามจุดประสงค์ของงานวิจัยข้อที่ 1

2. สถิติเชิงปริมาณ (Quantitative Research) สถิติเชิงพรรณนา ใช้เพื่อให้ทราบลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติเชิงอนุมาน ใช้การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น โดยใช้สถิติ T-test, F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA Analysis)

ผลการวิจัย

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยวิเคราะห์และนำเสนอในตารางดังนี้

1. ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (คิดเป็นร้อยละ 67.00 และ 33.00 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 38-47 ปี (คิดเป็นร้อยละ 86.20) ซึ่งมีอาชีพส่วนใหญ่คือ เกษตรกรรม (คิดเป็นร้อยละ 67.30) ทั้งนี้มีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ 25,001 บาทขึ้นไป และต่ำกว่า 5,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 41.40) และส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา (คิดเป็นร้อยละ 63.70) ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 3.81$, $SD. = 0.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก พบว่า การได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการริเริ่ม กำหนด เสนอโครงการ และแผนงานต่าง ๆ ($X = 4.97$, $SD. = 0.17$) 2.4) ท่านได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้น ($X = 4.85$, $SD. = 0.36$) และ ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายการ จัดสรรงบประมาณประจำปีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ($X = 4.05$, $SD. = 0.25$)

ตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการร่วมคิด	3.90	0.18	มาก
2. ด้านการร่วมดำเนินการ	3.67	0.19	มาก
3. ด้านการร่วมรับผลประโยชน์	3.97	0.15	มาก
4. ด้านการร่วมประเมินผล	3.68	0.22	มาก
ภาพรวม	3.81	0.18	มาก

3. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้และเพื่อทดสอบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันของการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการของ LSD (LSD post hoc comparison)

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ พบว่า ค่าเฉลี่ยของประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ โดยในหลายคู่ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 38–47 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 – 27 ปีและประชาชนที่มีอายุระหว่าง 48 –

57 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 28 – 37 ปีและประชาชนที่มีอายุระหว่าง 38-47 ปี

3.3 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ตั้งไว้

3.4 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้และเพื่อทดสอบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันของการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการของ LSD (LSD post hoc comparison) ในการเปรียบเทียบรายคู่

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ พบว่า ค่าเฉลี่ยของประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ โดยในหลายคู่ประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทและประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 –15,000 บาท และสุดท้ายประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

3.5 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 3.81$, $SD. = 0.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการร่วมรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($X = 3.97$, $SD. = 0.15$) รองลงมาคือ ด้านการร่วมคิด ($X = 3.90$, $SD. = 0.18$) ด้านการร่วมประเมินผล ($X = 3.68$, $SD. = 0.22$) และด้านการร่วมดำเนินการ ($X = 3.67$, $SD. = 0.19$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัชเชษฐ์ นิยมสุข (2552 : 124 – 138) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลในเขตปริมณฑล อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 32.3 โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง “มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” และประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในด้านการส่งเสริมอาชีพเรื่องมีส่วนร่วมในการประเมินผลของการส่งเสริมอาชีพและสอดคล้องกับญญาณี บุญทองคำ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการพัฒนาดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการพัฒนาด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลและการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

2. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิธาน กองเพชร (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นชม อำเภอขึ้นชม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นชม อำเภอขึ้นชม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภิตา ศรีนุ่น (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนรา ศรีวงษา (2557 : 296) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเพื่อทดสอบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันของการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการของ LSD (LSD post hoc comparison) ในการเปรียบเทียบรายคู่ ซึ่งการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ พบว่า ค่าเฉลี่ยของประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ โดยในหลายคู่ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 38 – 47 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 – 27 ปี และประชาชนที่มีอายุระหว่าง 48 – 57 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 28 – 37 ปี และประชาชนที่มีอายุระหว่าง 38-47 ปี ซึ่งสอดคล้องกับจำเนียร จันทรผลึก (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง พบว่า ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุงที่มีอายุแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับณัญญาณี บุญทองคำ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการพัฒนาด้านองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาตำบล โดยประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการการจัดทำแผนการพัฒนาด้านองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิธาน กองเพชร (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลชื่นชม อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลชื่นชม อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา พบว่า อาชีพรับจ้างหรือลูกจ้าง มีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพเกษตรกร และอาชีพเกษตรกรมีส่วนร่วมน้อยกว่าอาชีพข้าราชการ/รับวิสาหกิจ ด้านการมีส่วนร่วม

ร่วมในการติดตามประเมินผล พบว่า อาชีพรับจ้างหรือลูกจ้างมีส่วนร่วมมากกว่า อาชีพค้าขาย และอาชีพเกษตรกรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัชเชษฐ์ นิยมสุข (2552, 124 – 138) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลในเขตปริมณฑลฯ ด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การทำงาน สาธารณประโยชน์ การรับข่าวสารการบริหารงาน เขตที่อยู่อาศัย มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลในเขตปริมณฑลของประชาชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภิตา ศรีนุ่น (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนรา ศรีวงษา (2557 : 296) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

2.4 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเพื่อทดสอบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันของการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการของ LSD (LSD post hoc comparison) ในการเปรียบเทียบรายคู่ ซึ่งค่าเฉลี่ยของประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ โดยในหลายคู่ประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท และสุดท้ายประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทวีป คงเทียน (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การส่วนตำบลเป็ริงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า รายได้ครอบครัวต่อเดือนต่างกันการมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การส่วนตำบลเป็ริง แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ บุญเผือก (2545) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมและความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านฉางให้เป็นเมืองน่าอยู่ ผลการศึกษาพบว่า รายได้ครอบครัวต่อเดือนก่อนหักค่าใช้จ่าย แตกต่างกัน ทำให้ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านฉางให้เป็นเมืองน่า อยู่โดยรวมแตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภิตา ศรีนุ่น (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการกำหนดนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจริยา กลิ่นอุดม (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสตรีในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลคลองตำหรุ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมของสตรีในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลคลองตำหรุ จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรมีการสำรวจปัญหาหรือความเดือดร้อนของประชาชนเป็นชุมชนไป และหาทางแก้ไขปัญหาของชุมชนให้ตรงกับความต้องการของประชาชน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ประชาชนได้ทราบและได้เข้าไปร่วมในการดำเนินงานทั้งก่อนระหว่าง และการดำเนินงานทุกขั้นตอน

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรมีการรณรงค์ถึงการมีส่วนร่วม การมีส่วนได้ส่วนเสีย ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในท้องถิ่นตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นประโยชน์อย่างยั่งยืน

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ควรเปิดเผยข้อมูล การใช้จ่ายงบประมาณแต่ละกิจกรรม/โครงการ ให้ประชาชนได้ทราบอย่างถูกต้องชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะและวัดระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กรภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์ในการขยาย ขอบเขตนโยบายสาธารณะศึกษา

2.2 ควรมีการดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารงานตามนโยบายสาธารณะที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

2.3 ควรมีการดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยชี้วัดความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบาย
สาธารณะขององค์กรภาคประชาชน

บรรณานุกรม

- จรียา กลิ่นอุดม . (2548). การมีส่วนร่วมของสตรีในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่น : ศึกษากรณี
เทศบาลตำบลคลองตำหรุ จังหวัดชลบุรี. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จำเนียร จันทร์ผลึก. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การ
บริหารส่วนตำบลเขาชัยสน อำเภอลำเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ณัฏยาณี บุญทองคำ. (2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล องค์การ
บริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต ไม่ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ทวีป คงเทียน. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารองค์การส่วน ตำบลเป็ริง อำเภอ
บางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ทัชเชษฐ์ นิยมสุข. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาล ในเขต
ปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการ
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- นรา ศรีวงษา. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบล โคกสว่าง อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารการเมืองการปกครอง กิจการ
สาธารณะ. 4, 2 (มีนาคม-สิงหาคม): 296.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, หน้า 23-24.
- วิธาน กองเพชร. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบลขึ้นชม อำเภอขึ้นชม จังหวัดมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วันเพ็ญ บุญเื้อก. (2546). ความต้องการมีส่วนร่วม และความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของ
ประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านฉาง ให้เป็นเมืองน่าอยู่. มหาวิทยาลัยบูรพา:
ชลบุรี.

- โสภิตา ศรีนุ่น. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2554). นโยบายสาธารณะ:แนวคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : สามลดา.
- อัจฉราวรรณ งามญาณ, อันเนื่องมาแต่สูตรของยามาเน. วารสารบริหารธุรกิจ ปีที่34 ฉบับที่ 131 กรกฎาคม-กันยายน 2554.
- อัญชิรญา จันทระปิฎก . (2555). กระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมของสมาชิกสุขภาพจังหวัดลำพูน เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.